

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Problematyka artykułów z czasopisma „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” na podstawie analizy słów kluczowych (2010-2018)

Author: Agnieszka Gołda, Agnieszka, Łakomy-Chłosta

Citation style: Gołda Agnieszka, Łakomy-Chłosta Agnieszka. (2019). Problematyka artykułów z czasopisma „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” na podstawie analizy słów kluczowych (2010-2018). "Przegląd Biblioteczny" (2019), z. 4, s. 513-528.

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

AGNIESZKA GOŁDA

Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach
e-mail: agnieszka.golda@us.edu.pl
ORCID: 0000-0001-6571-5304

AGNIESZKA ŁAKOMY-CHŁOSTA

Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach
e-mail: agnieszka.lakomy@us.edu.pl
ORCID: 0000-0002-0024-0691

PROBLEMATYKA ARTYKUŁÓW Z CZASO- PISMA „NOWA BIBLIOTEKA. USŁUGI, TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I MEDIA” NA PODSTAWIE ANALIZY SŁÓW KLUCZOWYCH (2010-2018)

Agnieszka Gołda, dr hab., pracownik Zakładu Bibliotekoznawstwa w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania naukowe: teoria i historia bibliografii, dzieje czasopism religijnych, współczesna prasa bibliologiczna i informatologiczna. Autorka książek: *Teoria bibliografii w II Rzeczypospolitej* (Katowice 2018), *Z zagadnień form bibliografii. Monografia bibliograficzna* (Warszawa 2005), *Monografia bibliograficzna. Analiza modelowa* (Częstochowa 2003), *Tygodnik katolicki „Niedziela” 1926-1939* (wspólnie ze Zbigniewem Żmigrodzkiem, Częstochowa 2002). Redaktor naczelna kwartalnika „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media”.

Agnieszka Łakomy-Chłosta, dr, pracownik Zakładu Historii Książki i Bibliotek w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania naukowe: nowoczesne technologie w bibliotekach i na rynku wydawniczym (w tym publikacje elektroniczne), specjalne usługi biblioteczne, książka polska na obczyźnie, bibliotekarstwo krajów niemieckojęzycznych. Autorka książki: *Polska książka na obczyźnie: Niemcy Zachodnie 1945-1950* (Warszawa 2011).

SŁOWA KLUCZOWE: „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media”. Słowo kluczowe. Analiza piśmiennictwa. Czasopismo naukowe. Bibliologia i informatologia.

ABSTRAKT: Tezy/cel artykułu – Słowa kluczowe należą do najczęściej wykorzystywanych, poza abstraktami, narzędzi identyfikacji treściowej tekstów naukowych, także tych zamieszczanych na łamach czasopism. Za ich pomocą można zanalizować tematykę publikacji. Celem badań jest analiza słów kluczowych towarzyszących artykułom zamieszczonym w wydawnictwie naukowym „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” oraz ocena ich interdyscyplinarności. **Metody badań** – Na podstawie analizy zawartości 26 numerów periodyku wyselekcjonowano 207 materiałów z działów „Artykuły i komunikaty” oraz „Prace drobne”, które ogłoszono w latach 2010-2018. Następnie zidentyfikowano znaczenie 901 słów kluczowych przypisując je do kategorii formalnych (hasła osobowe i grupy osób; hasła geograficzne; tytuły publikacji; nazwy instytucji i organizacji; nazwy programów, systemów komputerowych i baz danych; nazwy imprez lokalnych i ogólnokrajowych; nazwy i okresy historyczne) oraz tematycznych (na podstawie „Polskiej Bibliografii Bibliologicznej”). Użyto metody statystycznej, która pozwoliła ukazać tendencje w zakresie dotychczasowych praktyk indeksowania artykułów (w tym m.in. wielkość słownika swobodnych słów kluczowych, procentowy udział poszczególnych typów słów kluczowych, liczba słów kluczowych w artykułach). **Wyniki i wnioski** – 65,59% słów kluczowych dotyczy zagadnień bibliologicznych i informatologicznych, natomiast 34,41% znalazło się poza kategoriami tematycznymi z „Polskiej Bibliografii Bibliologicznej”. Przeważają artykuły, których autorzy użyli słów kluczowych z zakresu bibliotekarstwa (20,65%), informacji naukowej i dokumentacji (15,43%) oraz struktury i dziejów książki (14,98%). Ponadto słowa kluczowe odzwierciedlały problematykę literaturoznawczą, kulturoznawczą, historyczną, rzadziej prawniczą i teologiczną. Należy zauważyć duże rozproszenie etykiet, ponieważ 87,3% znalazło zastosowanie jednokrotne. Przeprowadzona analiza pozwoliła także na konstatacje dotyczące jakości i poprawności sposobów indeksowania artykułów. Dostrzeżono rzadkie występowanie zjawiska synonimii i homonimii, ale za to nieprawidłowe formowanie słów kluczowych (podawanie tych samych słów kluczowych w liczbie pojedynczej i mnogiej) oraz zbyt małe doprecyzowanie, szczególnie w przypadku nazw własnych.

WPROWADZENIE

Od wielu lat jednym ze sposobów identyfikacji treściowej tekstów naukowych są słowa kluczowe. Wykorzystuje się je zarówno w publikacjach tradycyjnych, jak i funkcjonujących w przestrzeni sieciowej. Po ten środek opisu zawartości źródeł sięgają m.in. redakcje czasopism naukowych, umieszczając słowa kluczowe przed, względnie po nich, w wersji jedno- lub wielojęzycznej. „Podobieństwo” słów kluczowych do języka naturalnego¹ (słownictwo paranaturalne), a więc łatwość tworzenia charakterystyk rzeczowych, przesądza o wyborze tego właśnie narzędzia

¹ Słowa kluczowe są tą częścią przestrzeni lingwistycznej, która stwarza swego rodzaju problemy typologiczne i terminologiczne. Można bowiem zadać pytanie – Czy słowa kluczowe stanowią element języka sztucznego czy naturalnego? (Babik, 2010, s. 10; Tomaszczyk, 2014, s. 95-96).

etykietowania w periodykach. Język słów kluczowych jest bowiem „najmniej sformalizowanym językiem informacyjno-wyszukiwawczym” (Tomaszczyk, 2014, s. 95).

Słowa kluczowe – tworzone przez autorów artykułów², indeksatorów, sugerowane przez recenzentów i redaktorów czasopism – pochodzą najczęściej z tytułów opracowań oraz z ich zawartości, a odzwierciedlają najważniejsze cechy treści³, bywa, że z dodatkowymi kontekstami. Według Piotra Malaka, „Ponieważ publikacje naukowe przygotowywane są zgodnie z ustalonymi, uniwersalnymi zasadami, można założyć, że słowa kluczowe wskazane przez autorów rzeczywiście prawidłowo reprezentują treść dokumentów. Należy jednakże mieć na uwadze również specyfikę tworzenia autorskich zestawów słów kluczowych. Każda publikacja naukowa przygotowywana jest zgodnie z profilem wydawnictwa, do którego zostanie zgłoszona lub przez które została zamówiona. Skutkuje to dodaniem słów kluczowych uwypuklających aspekty treści artykułu związane z profilem docelowego wydawnictwa lub odbiorcy” (Malak, 2012, s. 124). Taka właśnie praktyka indeksowania tekstów (Pacek, 2006) jest zazwyczaj stosowana w redakcjach czasopism.

Słowa kluczowe zamieszczane w periodykach są to słowa specyficzne dla danego tekstu, bywa, że „o zawyżonej frekwencji” (Babik, 2010, s. 25)⁴. Jednym z wyznaczników charakterystyki treści artykułu jest częstotliwość występowania jakiegoś słowa, które staje się słowem kluczowym. Języki słów kluczowych, jak każdy inny język informacyjno-wyszukiwawczy (informacyjny), można potraktować zatem jako „zbiór jednostek leksykalnych”, które są reprezentatywne dla grupy terminów określonej gałęzi nauki, stanowiąc „mniej lub bardziej szczegółowy wykaz problemów, tematów i zagadnień, które mieszczą się w polu widzenia danej dyscypliny” (Kurek-Kokocińska, 1999, s. 15). Tak więc zestawy słów kluczowych, za pomocą których indeksowane są teksty naukowe i fachowe (specjalistyczne), są jednocześnie terminami, tworząc systemy terminologiczne poszczególnych dyscyplin naukowych (Tomaszczyk, 2014, s. 98).

To właśnie stwierdzenie stanęło u podstawy przeprowadzenia badania słów kluczowych organu naukowego Instytutu Bibliotekoznawstwa i In-

² Z badań przeprowadzonych przez Piotra Malaka wynika, że autorzy tekstów indeksują własne wypowiedzi mniej szczegółowo niż indeksatorzy. Zjawisko to badacz wyjaśnił następująco: „Różnica ta może wynikać z faktu, że autorzy poszczególnych artykułów mieli jeszcze do dyspozycji abstrakt jako dodatkową możliwość scharakteryzowania treści danego tekstu, tak więc nie potrzebowali odzwierciedlać jej przy użyciu słów kluczowych w sposób bardzo szczegółowy” (Malak, 2012, s. 155).

³ W ten sposób definiowane są słowa kluczowe w wydawnictwach informacyjnych, np. (*Słowo...*, 2002, s. 246; *Słowo...*, 2011, s. 311; Sosińska-Kalata, 2017, s. 536-537). Por. też (Sadowska & Turowska, 1990, s. 77).

⁴ Badania frekwencyjności co prawda słów kluczy, a nie słów kluczowych, przeprowadzili w ostatnich latach m.in. (Bartmiński, 2016; Eder, 2016; Hebal-Jezińska, 2016; Łaziński, 2016; Łaziński & Szewczyk, 2006; Majdak, 2016; Marcjanik, 2016; Markowska, 2016; Pawłowski, 2016; Pisarek, 2016; Popławski, 2016).

formacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” (dalej: „Nowa Biblioteka-”)⁵. Choć bowiem czasopismo doczekało się różnych opracowań⁶, to nikt nie zanalizował jeszcze treści poprzez słowa kluczowe. Periodyk ukazywał się pierwotnie jako półrocznik (2010-2014), a następnie kwartalnik (2015-2018). Analizie poddano więc zawartość 26 zeszytów z 207 publikacjami ogłoszonymi w działach „Artykuły i komunikaty” oraz „Prace drobne”.

Dzięki analizie metadanych powstał alfabetycznie uporządkowany słownik, który ma charakter otwarty. Zebrany zbiór słownictwa stanowił źródło kolejnych analiz⁷. Ponieważ w słowach kluczowych „zapisana” została problematyka tekstów ogłaszanych na łamach wydawnictwa, to ich badanie pozwala odpowiedzieć na pytanie o bardziej szczegółową tematykę artykułów, niż to wynika z tytułów jednostkowych każdego z monograficznych tomów czasopisma⁸. Trzeba oczywiście podkreślić, że dotychczasowy dobór zakresów kolejnych numerów „Nowej Biblioteki” podyktowany był potrzebami badawczymi oraz stanowił efekt zainteresowań naukowych redaktorów merytorycznych, powoływanych każdorazowo przez redakcję.

W wyniku przeprowadzonej analizy ukazane zostanie pole semantyczne/leksykalne⁹ periodyku, przez które należy rozumieć zbiór słów kluczowych opisujących rzeczywistość treściową źródeł. Na podstawie zebranego materiału możliwe jest ponadto dostrzeżenie tendencji w dotychczasowej polityce doboru zagadnień kolejnych zeszytów przez redakcję. Tego typu konstatacje pozwolą w przyszłości dokonywać wyborów innych problemów podejmowanych na łamach „Nowej Biblioteki”.

⁵ W latach 1998-2002 oraz 2010-2014 był to półrocznik o tytule „Nowa Biblioteka. Zeszyty Monograficzne Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego”.

⁶ Czasopismo doczekało się kilku analiz: (Kunicka, 2010; Lubczyńska, 2012; Warząchowska, 2012; Bajor, 2014; Łakomy, 2015; Gawlik & Kosik, 2017; Gawlik & Gawinek, 2017).

⁷ Przykładami mogą być badania prowadzone na podstawie bazy CYTBIN. *Cytowania w Bibliotekoznawstwie i Informacji Naukowej czy Bazy danych o zawartości polskich czasopism technicznych BAZTECH* (por. Niewiadomska-Rudnicka, 1999, s. 113; Pacek, 2015b, s. 21; Babik, 2010, s. 129-130; Kurek-Kokońska, 1998).

⁸ Dotychczas ukazały się następujące tomy: *Użytkownik w erze informacji* (1/2010), *Z dziejów bibliologii...* (2/2010), *Historia bibliotek* (1/2011), *Kultura czytelnicza* (2/2011), *Czasopisma, prasa i prasoznawstwo* (1/2012), *Użytkownicy – jak ich łapać i zatrzymywać?* (2/2012), *Metodologia bibliologiczna* (1/2013), *Oblicza informacji* (2/2013), *Barierzy w bibliotece* (1/2014), *Czytelnictwo – oblicze nowe i dawne* (2/2014), *Elektroniczne publikowanie* (1/2015), *Erasmus dla bibliotekarzy* (2/2015), *Nowoczesne technologie w kulturze, nauce i dydaktyce* (3/2015), *Tradycja, metody i rezultaty badań bibliotek za granicą* (4/2015), *Międzynarodowe aspekty bibliotekarstwa* (1/2016), *Współczesne biblioteki na świecie* (2/2016), *Ochrona dziedzictwa kulturowego* (3/2016), *Historia książki dla dzieci i młodzieży* (4/2016), *Dziedzictwo materialne – biblioteki, muzea, stowarzyszenia* (1/2017), *Książka dla młodego odbiorcy: autorzy, ilustratorzy, wydawcy* (2/2017), *Interesariusze komunikacji naukowej* (3/2017), *Narzędzia i systemy komunikacji naukowej* (4/2017), *Prasa regionalna* (1/2018), *Metody ilościowe: bibliometria, naukometria, infometria, webometria – obszary zastosowań* (2/2018), *Książka regionalna* (3/2018), *Konteksty ochrony zbiorów bibliotecznych* (4/2018).

⁹ Słowa kluczowe użyte jako metadane w analizowanym periodyku tworzą pewien system językowy, który składa się z jednostek powiązanych z sobą semantycznie (Bojar, 2004, s. 9-10; Pacek, 2015a; Pacek, 2016).

Rozbiór słów kluczowych przybliży także powiązania zasadniczych dla zakresu badanego czasopisma dyscyplin – bibliologii i informatologii – z innymi gałęziami nauki. Będzie można zatem ocenić konteksty jego interdyscyplinarności.

Na marginesie badania uzyskane zostaną informacje na temat jakości czy sposobów etykietowania tekstów przez autorów, co może warunkować działania zmierzające do wyznaczenia bardziej drobiazgowych zasad tworzenia terminów dystynktywnych, by uniknąć np. zjawisk synonimii i homonimii.

Tak wiele pytań badawczych jest rezultatem tego, że języki słów kluczowych ułatwiają i przyspieszają proces wstępnego poznania treści materiałów, umożliwiając etap wyboru i selekcji odnalezionych źródeł. Są formą komunikacji czytelników z przyswajanymi tekstami (Malak, 2012, s. 29) oraz elementem organizacji wiedzy (Sosińska-Kalata, 2001, s. 30), a więc od jakości słownictwa zależy wiele następujących po sobie procesów związanych z recepcją treści naukowych i ich promocją.

WSTĘPNA CHARAKTERYSTYKA SŁÓW KLUCZOWYCH STOSOWANYCH W CZASOPIŚMIE

W latach 1998-2002, z inicjatywy Diany Pietruch-Reizes, Koło Naukowe Bibliotekoznawców, działające przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, rozpoczęło opracowywanie i wydawanie półrocznika; celem redakcji było upowszechnianie prac naukowych i badawczych młodych naukowców. Ogłaszali oni swoje teksty w ramach kilku działów, takich jak: „Od Redakcji”; „Artykuły i komunikaty”; „Miscellanea”; „Z archiwum bibliotekoznawstwa i informacji naukowej”; „Materiały”; „Sprawozdania”; „Bliskie spotkania z...”; „Recenzje i omówienia”; „Anegdoty ze świata książek i bibliotekarzy”; „Książka w poezji i nie tylko”. W tej pierwszej serii czasopisma nie zamieszczano charakterystyk rzeczowych w postaci słów kluczowych czy abstraktów przy żadnej z form wypowiedzi. Te pojawiły się po reaktywacji periodyku w 2010 r. Do artykułów i komunikatów oraz do powstałego w późniejszym czasie działu obejmującego prace drobne zaczęto dołączać analizy dokumentacyjne w języku źródła i w języku angielskim oraz słowa kluczowe – również w wersji dwujęzycznej. W „Nowej Bibliotece” tekst zasadniczy poprzedzony jest abstraktem i słowami kluczowymi w jego języku oryginalnym, w przypadku źródeł obcojęzycznych pod tekstem dołączane są: ten sam abstrakt i słowa kluczowe w języku polskim lub angielskim.

Redakcja czasopisma nie przygotowała odrębnej instrukcji opracowania słów kluczowych dla autorów zgłaszających utwory do publikacji. U podłoża tego faktu stało przekonanie, że „Sensy tworzone przez jednostki nie są w prosty sposób determinowane przez ludzki umysł, lecz są

pochodną dynamicznych procesów, takich jak myślenie, kreacja i interpretacja, które przebiegają w określonym czasie i miejscu” (Warmińska & Urbaniak, 2017, s. 88). Stąd też, zdecydowana większość słów kluczowych ma charakter autorski (choć nie można zapomnieć o wpływie – niewielkim jak do tej pory co prawda – redaktorów i recenzentów). W „Instrukcji dla Autorów” poproszono piszących jedynie o podawanie słów kluczowych w porządku alfabetycznym po rozdzieleniu ich kropkami (Instrukcja...). Taki szyk oznacza równą wagę wszystkich etykiet.

W „Instrukcji dla Autorów” nie określono również limitu słów kluczowych dołączanych do artykułu. W praktyce autorzy przypisują swoim wypowiedziom od dwóch do jedenastu słów kluczowych, które składają się z jednego do maksymalnie dziesięciu wyrazów (najdłuższa dotychczas fraza kluczowa to: *Koło Naukowe Bibliotekoznawców Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*) ułożonych w szyku naturalnym (inwersja dotyczy jedynie nazw osobowych, z wyjątkiem nazw postaci fikcyjnych).

Najczęściej, analizowane teksty opisywane były pięcioma słowami kluczowymi. Było tak w 48 przypadkach (23,7%). Niemal równie często artykuły opatrzone zostały przez autorów czterema słowami kluczowymi – 47 tekstów (22,7%). Najmniej publikacji zawierało dwa i jedenaście słów kluczowych (po 2,9%). Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1

Liczba słów kluczowych w artykułach

Liczba słów kluczowych w artykule	Liczba artykułów	Udział w %
2	6	2,9
3	27	13,0
4	47	22,7
5	48	23,2
6	27	13,0
7	22	10,6
8	8	3,9
9	8	3,9
10	8	3,9
11	6	2,9

Źródło: oprac. własne.

Słowami kluczowymi w „Nowej Bibliotece” są terminy odzwierciedlające pole semantyczne dziedzin i dyscyplin naukowych oraz nazwy własne (także w postaci akronimów). Mają zazwyczaj postać rzeczowników i fraz rzeczownikowych, podawanych – jeśli to możliwe – w mianowniku liczby pojedynczej (wyjątkiem są *pluralia tantum*, np. *regionalia*, *zbiory biblioteczne*). Niestety, zdarzają się również słowa podawane w liczbie mnogiej

(np. *akcje promujące czytelnictwo, badania ankietowe, bariery informacyjne, dzieła osierocone, grafy hierarchiczne, książki, prejudykаты, strony WWW bibliotek*).

Wszystkie te znaczniki treści pełnią jednocześnie funkcje metainformacyjne, semantyczne, organizujące (porządkujące), selektywne i wyszukiwawcze (heurystyczne) (Babik, 2010, s. 34-36, 89-90; Tomaszczyk, 2014, s. 83-84). Stają się więc swoistego rodzaju reprezentantami treści dokumentu oraz jego etykietami. Te używane w „Nowej Bibliotece” są autorskimi słowami kluczowymi nacechowanymi subiektywnie¹⁰.

ANALIZA SŁÓW KLUCZOWYCH

Wykaz słów kluczowych periodyku liczy 901 jednostek. Na pierwszym etapie badania ustalono, które z zamieszczonych w słowniku słów mogą zostać uznane za hasła formalne. W ten sposób wydzielono 285 jednostek (31,63%), które przyporządkowano do siedmiu kategorii:

- hasła osobowe i nazwy grup osób (np. nazwy badaczy i autorów publikacji reprezentujących naukę i literaturę, jak *Bahdaj Adam, Bernacki Ludwik, Berners-Lee Tim, Dobrowolski Tadeusz, Gałczyński Konstanty Ildefons, Leon XIII, Piekarski Kazimierz, Tomlinson Ray*; nazwy postaci literackich – *Alice Cascherina*; oraz określenia grup etnicznych i religijnych, np. *Żydzi*);
- hasła geograficzne (np. nazwy państw – *Afganistan, Białoruś, Czechy, Jugosławia, Kosowo, Litwa, Republika Południowej Afryki, Słowacja, Ukraina*; regionów – *Europa Środkowo-Wschodnia, Euroregion Beskidy, Górne Łużyce, Inflanty Polskie, Śląsk Cieszyński, Wielkie Księstwo Litewskie, województwo śląskie*; miejscowości – *Birmingham, Bytom, Częstochowa, Florencja, Kabul, Opole, Siloe, Żory*);
- tytuły publikacji, a przede wszystkim czasopism i innych wydawnictw ciągłych, jak serii (np. *„Bibliografia Analityczna Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Piśmiennictwo zagraniczne”, „Przemyski Przegląd Kulturalny”, „Público”, „Samorząd Terytorialny”, „Waldenburger Heimatbote”*);
- nazwy instytucji i organizacji (najczęściej były to nazwy bibliotek, np. *Biblioteca Domenicana di Santa Maria Novella, Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze, Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka, The Library of Birmingham, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im.*

¹⁰ Jednym z przejawów funkcjonowania autorskich słów kluczowych w przestrzeni internetowej jest zjawisko folksonomii w postaci tagowania, czyli opatrywania zasobów sieciowych tagami (znacznikami, etykietami), swobodnie opisującymi ich cechy treściowe (również emocje związane z przeczytanymi treściami, konteksty i własne opinie) (Stępień, 2010, s. 37-42; Gmiterek, 2016, s. 109-117). Por. też popularne poradniki doboru słów kluczowych w procesie pozycjonowania stron internetowych: (Soja, [2014]; Karolczak, 2015).

Jana Kochanowskiego w Zwoleńiu; nazwy uczelni, np. *Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku*, *Eidgenössische Technische Hochschule Zürich*, *Technische Universität Berlin*, *Uniwersytet Śląski w Katowicach*; nazwy oficyn wydawniczych, np. *Akapit Press Sp. z o.o. w Łodzi*, *Guerilla Readers*, *Horyzonty*, *Młodzieżowa Agencja Wydawnicza*; nazwy archiwów, np. *Archiwum Pusłowskich*; nazwy centrów informacyjnych i konsorcjów, np. *Consortium of European Research Libraries*, *FinELib*, *Hochschulbibliothekszentrum des Landes Nordrhein-Westfalen*; nazwy muzeów, np. *Muzeum Śląskie*; nazwy organizacji bibliotekarskich – *IFLA*, *Krajowa Rada Biblioteczna*, *Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich*, *Stowarzyszenie Muzycznych Bibliotek*, *Archiwów i Centrów Informacji (IAML)* – i nie tylko: *ISO*, *Liga Ochrony Przyrody*, *Stowarzyszenie im. Jana Karskiego*, *Towarzystwo National Geographic*; a nawet kół studenckich, np. *Koło Naukowe Bibliotekoznawców Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*; grup literackich – „*Czartak*” i „*Nadskawie*”; oraz innych instytucji, np. *Obóz zagłady Auschwitz-Birkenau*, *Pokój Pamięci Poety Mariana Jachimowicza*, *Shakespeare Memorial Room*);

- nazwy programów, systemów komputerowych i baz danych (np. *ARPANet*, *Doodle*, *Elektroniczna Baza Bibliografii Estreichera*, *Europeana*, *Library and Information Science Abstracts*, *Open Journal Systems*, *POL-on*, *Répertoire Bibliographique Universel*, *Wirtualna Historia Książki i Bibliotek*);
- nazwy imprez lokalnych i ogólnokrajowych (np. *Nagroda Bursztynowego Motyla*, *Wielka Liga Czytelników*);
- nazwy i okresy historyczne (np. *1186-1888*, *Holokaust*, *Dwudziestolecie międzywojenne*).

Najliczniejsza i najbardziej zróżnicowana okazała się kategoria „nazwy instytucji i organizacji”, do której włączono 91 haseł. Pozostałe kategorie, z wyjątkiem haseł geograficznych (57), nazw programów, systemów komputerowych i baz danych (54) oraz haseł osobowych i grup osób (44), były zdecydowanie mniej liczne. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli 2.

W drugim etapie badań alfabetyczną listę wszystkich słów kluczowych uformowano w grupy zagadnieniowe, wydzielone na podstawie „Polskiej Bibliografii Bibliologicznej”. I tak, 591 słów kluczowych spośród wszystkich analizowanych (czyli 65,59%) pasowało do następujących kategorii tematycznych: *Bibliologia*; *Informacja naukowa, dokumentacja*; *Bibliografia*; *Struktura i dzieje książki*; *Wytwarzanie książki*; *Bibliotekarstwo* oraz *Użytkowanie książki*. Każde z haseł dopasowane zostało tylko do jednej kategorii rzeczowej, ale należy zaznaczyć, że do analizy rzeczowej wykorzystane zostały także hasła formalne (np. osobowe, nazwy programów komputerowych, instytucji, organizacji, czasopism) – zgodnie z zasadami doboru materiałów przyjętymi w „Polskiej Bibliografii Bibliologicznej”.

Tabela 2

Liczba haseł w każdej z kategorii formalnych

Kategoria formalna	Liczba haseł	Udział w %
nazwy instytucji i organizacji	91	31,93
hasła geograficzne	57	20
nazwy programów, systemów komputerowych i baz danych	54	18,95
hasła osobowe i nazwy grup osób	44	15,44
tytuły publikacji i czasopism	23	8,07
nazwy i okresy historyczne	10	3,51
nazwy imprez lokalnych i ogólnokrajowych	6	2,1
Razem:	285	100

Źródło: oprac. własne.

Analiza ilościowa słów z każdego działu pokazała, jaka tematyka była poruszana najczęściej przez autorów publikujących na łamach „Nowej Biblioteki”. Najliczniej reprezentowany był dział *Bibliotekarstwo* (186 haseł; wśród 26 zeszytów monograficznych siedem, a więc 26,92%, tytułami nawiązywało do tej problematyki), potem *Informacja naukowa, dokumentacja* (139 haseł – pięć numerów poświęconych zagadnieniu, czyli 19,23%), a następnie *Struktura i dzieje książki* (ze 135 hasłami – siedem tomów czasopisma – 26,92%). Dane dotyczące wszystkich kategorii przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3

Liczba haseł w każdej z kategorii rzeczowych

Kategoria haseł	Liczba haseł	Udział w %
Bibliotekarstwo	186	20,65
Informacja naukowa, dokumentacja	139	15,43
Struktura i dzieje książki	135	14,98
Wytwarzanie książki	50	5,55
Użytkowanie książki	30	3,33
Bibliologia	26	2,88
Bibliografia	25	2,77
Pozostałe	310	34,41
Razem:	901	100

Źródło: oprac. własne.

Jak wynika z tabeli 3 nie wszystkie słowa kluczowe można było zaliczyć do kategorii zgodnych z „Polską Bibliografią Bibliologiczną”. Było tak w przypadku 310 słów (34,41%). Wśród nich dokonano dalszej weryfikacji, która pozwoliła zaklasyfikować 173 etykiety (19,2%) do dyscyplin naukowych i zagadnień innych niż bibliologia i informatologia (np. *folklorystyka*,

homiletyka, kultura, literatura, organizacja, prakseologia, prawo, regionalizm). Tak duża liczba tego typu słów wskazuje, że publikowane w „Nowej Bibliotece” teksty często mają charakter interdyscyplinarny, wykraczający tematycznie poza zagadnienia związane *stricte* z bibliologią i informatologią. Bardziej szczegółowa analiza tej grupy haseł pokazuje, że autorzy sięgali m.in. po tematy literaturoznawcze, kulturoznawcze czy związane z ochroną szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego (np. dziedzictwo kulinarne). Z kolei 137 kolejnych słów (15,21%) miało charakter jedynie formalny i nie udało się ich przypisać do żadnej z kategorii rzeczowych.

W trakcie przeprowadzanych analiz stworzono także listę frekwencyjną poszczególnych słów. Najczęściej wykorzystywanym słowem kluczowym do określenia zawartości treściowej artykułów z „Nowej Biblioteki” było *czytelnictwo*. Pojawiło się 11 razy. Kolejny na liście frekwencyjnej był *Internet*, którego użyto 9 razy. Trzecie miejsce zajęły *zbiory biblioteczne* występujące 8-krotnie. Najczęściej używanych słów kluczowych (15 razy), wraz z częstotliwością ich występowania, podano w tabeli 4.

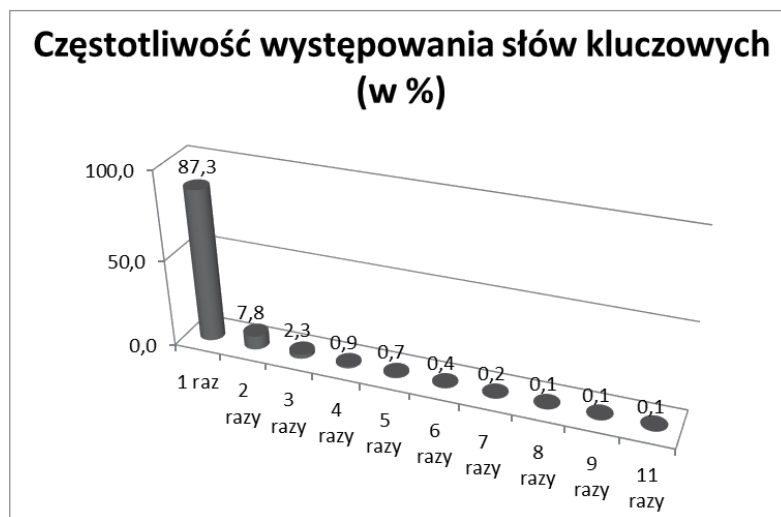
Tabela 4

Najczęściej wykorzystywane słowa kluczowe

Słowo kluczowe	Liczba wystąpień
czytelnictwo	11
Internet	9
zbiory biblioteczne	8
biblioteka	7
digitalizacja	7
prasa	6
biblioteka cyfrowa	6
biblioteki	6
regionalizm	6
dwudziestolecie międzywojenne	5
informacja naukowa	5
książka	5
bibliotekarstwo	5
komunikacja naukowa	5
edukacja regionalna	5

Źródło: oprac. własne.

Należy jednak podkreślić, że większość słów kluczowych znalazła miejsce tylko w jednym artykule – było tak w przypadku 87,3% wszystkich badanych jednostek (Wykr. 1). Wskazuje to na szeroki zakres omawianych przez autorów treści, różnorodność tematyczną oraz zasygnalizowane wcześniej indywidualne, autorskie podejście do indeksowania tekstów.

Wykres 1. Powtarzalność słów kluczowych w artykułach

Źródło: oprac. własne.

Kolejne analizy dotyczyły oceny strony formalnej słów kluczowych w celu ustalenia, czy ten typ języka informacyjno-wyszukiawczego sprawdza się w czasopiśmie naukowym i czy nie wprowadza szumu informacyjnego w postaci m.in. takich zjawisk jak synonimia i homonimia. Analizy słów kluczowych z artykułów wykazały rzadkie ich występowanie (np. *lęk przed biblioteką/library anxiety*). W przypadku języków słów kluczowych wszystkie słowa w charakterystykach wyszukiawczych dokumentów traktuje się – jak wspomniano – jako równorzędne, nawet jeśli zachodzą między nimi relacje hierarchiczne i kojarzeniowe, dlatego też występowanie tego typu związków w badanym słownictwie nie uznano za błędne (np. *recepja/recepcja czytelnicza; opracowanie/opracowanie zbiorów; gromadzenie/gromadzenie zbiorów*).

Niestety, nieprawidłowe formułowanie słów kluczowych przez autorów tekstów doprowadziło do kilku innych pojawiających się problemów. Pierwszym z nich – najczęściej występującym – było podawanie tych samych słów kluczowych w liczbie pojedynczej i mnogiej. Przykładami mogą być: *czytelnia/czytelnie; biblioteka szkolna/biblioteki szkolne; użytkownicy bibliotek/użytkownicy biblioteki; zarządzanie bibliotekami/zarządzanie biblioteką; katalog online/katalogi online; historia bibliotek/historia biblioteki; książka elektroniczna/książki elektroniczne*.

Oprócz tego dało się zauważyć zbyt mało doprecyzowane słowa kluczowe, szczególnie gdy idzie o nazwy własne, mogące wprowadzić w błąd co do treści artykułu. W jednym z tekstów użyte zostało słowo *Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa*, niestety, bez podania lokalizacji tej instytucji. W innych słowach kluczowych w postaci nazw insty-

tucji można zauważyć kolejne nieścisłości, np. brak oficjalnych i pełnych ich nazw, bądź korzystanie ze skrótów, nie zawsze powszechnie znanych, np. *UŚ* zamiast *Uniwersytet Śląski w Katowicach*.

W niektórych przypadkach autorzy korzystali także ze słów kluczowych opatrzonych dodatkami na kształt określników, wykorzystywanych w językach haseł przedmiotowych. Gdy używany jest język słów kluczowych powinny być to jednak odrębne hasła. Przykładami mogą być: *informacja naukowa i bibliotekoznawstwo – programy studiów; dzieci – biblioteki publiczne; dzieci – serwisy WWW*.

ZAKOŃCZENIE

Najważniejszą konstatacją wynikającą z przeprowadzonej analizy jest ta, że „Nowa Biblioteka” bezsprzecznie pośredniczy w wymianie informacji o zagadnieniach wynikających z pola badawczego bibliologii i informatologii, z przewagą tematów z zakresu szeroko pojętego bibliotekarstwa i informacji naukowej. Nie można jednak zapomnieć, że ponad 1/3 wszystkich użytych w charakterystykach rzeczowych słów kluczowych odbiega od tej problematyki, a autorzy etykietują teksty słowami reprezentującymi przede wszystkim zjawiska literackie, kulturoznawcze i historyczne, rzadziej prawnicze, teologiczne i inne. Tak więc, mimo tytułu periodyku, stanowi on źródło informacji nie tylko z zakresu bibliologii i informatologii. Może to wskazywać na naturalne związki pola badawczego dyscypliny bibliologia i informatologia z innymi dyscyplinami, ale też na zainteresowanie periodykiem przedstawicieli wielu dziedzin wiedzy i umiejętności, którzy z powodzeniem wpisują się w tytuły tomów monograficznych czasopisma.

Na potrzeby podjętego tematu badawczego zanalizowano również przydatność słów kluczowych przy opisywaniu artykułów z „Nowej Biblioteki”. Analizy metadanych wykazały, że choć język słów kluczowych jest optymalny do odzwierciedlenia treści ze względu na łatwość tworzenia charakterystyk wyszukiwawczych dokumentów, to wykorzystanie języka o słownictwie całkowicie niekontrolowanym powoduje w niektórych sytuacjach zjawisko szumu informacyjnego. Potwierdziły to m.in. sytuacje powtarzających się słów kluczowych w różnych przypadkach gramatycznych. Redakcji czasopisma zależy na jak najpełniejszym wykorzystaniu języka informacyjno-wyszukiwawczego do przedstawiania treści publikowanych w kwartalniku artykułów, więc badania przyczyniły się do decyzji, że, aby wyeliminować obecnie pojawiające się problemy, na stronie WWW czasopisma zostanie umieszczony wykaz słów kluczowych oraz dokładna instrukcja dotycząca przypadku gramatycznego czy kolejności elementów w słowie kluczowym.

BIBLIOGRAFIA:

- Babik, Wiesław (2010). *Słowa kluczowe*. Kraków: Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Bajor, Agnieszka (2014). Nowa Biblioteka. Zeszyty Monograficzne Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego (2010-2014). W: *W kierunku gospodarki elektronicznej – wyzwania, narzędzia, dobre praktyki*. T. 2, *Publikacje elektroniczne w nauce i praktyce* [online]. Red. nauk. B.M. Powichrowska. Białystok, s. 102-117. [dostęp: 18.02.2019]. Dostępny w WWW: http://www.epnp.pl/ebook/A08683_w_kierunku_gospodarki_2.
- Bartmiński, Jerzy (2016). Słowa klucze, kulturemy, koncepty kulturowe. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 21-29.
- Bojar, Bożenna (2004). Pole informacyjne, dokumentacyjne, tematyczne, semantyczne czy leksykalne? *Zagadnienia Informacji Naukowej*, nr 1, s. 3-11.
- Eder, Maciej (2016). Słowa znaczące, słowa kluczowe, słowozbiory – o statystycznych metodach wyszukiwania wyrazów istotnych. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 31-44.
- Gawlik, Marta; Gawinek Anna (2017). „Nowa Biblioteka Usługi, Technologie Informacyjne i Media” narzędziem popularyzowania nauki (analiza bibliometryczna czasopisma). *Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media*, nr 4, s. 69-82.
- Gawlik, Marta; Kosik, Edyta (2017). Cytowania w „Nowej Bibliotece. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” jako element komunikacji naukowej w świecie cyfrowym. *Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy*, nr 2, s. 95-109.
- Gmiterek, Grzegorz (2016). Sieciowe sposoby społecznościowego zarządzania informacją o dokumentach. *Zagadnienia Informacji Naukowej. Studia Informacyjne*, nr 1, s. 108-133.
- Hebal-Jezierska, Milena (2016). Słowa roku w czeskim dyskursie publicznym. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 95-109.
- Instrukcja dla Autorów. W: *Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media*. [online]. Nowa Biblioteka; [dostęp: 18.02.2019]. Dostępny w WWW: <http://www.nowa-biblioteka.us.edu.pl/instrukcja_autorzy.html>.
- Karolczak, Ewa (2015). *Jak dobierać opłacalne i skuteczne słowa kluczowe?* [online]. Sprawny marketing; [dostęp: 18.02.2019]. Dostępny w WWW: <<https://sprawnymarketing.pl/slowa-kluczowe/>>.
- Kunicka, Marta (2010). Reaktywacja czasopisma „Nowa Biblioteka”. *Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy*, nr 3-4, s. 145-146.
- Kurek-Kokocińska, Stanisława (1998). Z zagadnień terminologicznych nauki o informacji. Potrzeba języka słów kluczowych. *Zagadnienia Informacji Naukowej*, nr 2, s. 76-86.
- Kurek-Kokocińska, Stanisława (1999). Z zagadnień terminologicznych nauki o informacji. Założenia języka słów kluczowych z dziedziny nauki o informacji. *Zagadnienia Informacji Naukowej*, nr 1, s. 15-22.
- Lubczyńska, Aleksandra (2012). „Nowa Biblioteka” 2010, nr 1; 2. Katowice 2010, s. 142: wykr.; 178: wykr. ISSN 1505-4195. *iNFOTEZY. Internetowy Periodyk Naukowy Poświęcony Mediom i Nauce o Informacji* [online], nr 2; [dostęp: 18.02.2019]. Dostępny w WWW: <<http://www.ujk.edu.pl/infotezy/ojs/index.php/infotezy/article/view/49/145>>.
- Łakomy, Agnieszka (2015). Czasopismo naukowe „Nowa Biblioteka” – geneza, założenia programowe, plany. *Forum Bibliotek Medycznych*, nr 1, s. 292-297.
- Łaziński, Marek (2016). Słowa klucze polskiego dyskursu publicznego. Słowa dnia i słowa roku. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 75-94.
- Łaziński, Marek; Szewczyk Monika (2006). Słowa klucze w semantyce i statystyce. Słowa tygodnia „Rzeczpospolitej”. *Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego*, z. 62, s. 57-67.

- Majdak, Magdalena (2016). Słowa klucze w materiale historycznym. Wyzwania i ograniczenia. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 45-55.
- Malak, Piotr (2012). *Indeksowanie treści. Porównanie skuteczności metod tradycyjnych i automatycznych*. Warszawa: Wydaw. SBP.
- Marcjanik, Małgorzata (2016). Demokratyzacja obyczajów – słowo kluczowe współczesnej kultury polskiej? *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 111-122.
- Markowska, Helena (2016). Jak pogrzebać przeciwnika literackiego. Słowa klucze w tekstach romantyków o klasykach i ich sztuce. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 135-143.
- Niewiadomska-Rudnicka, Maria (1999). Osobliwości regionalne. Problemy użycia słów kluczowych w indeksie etnograficznym – egzemplifikacja. *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Librorum*, z. 9, s. 113-118.
- Pacek, Jarosław (2006). Indeksowanie w XXI wieku. Ewolucja i współczesne funkcje pojęcia. *Zagadnienia Informacji Naukowej*, nr 2, s. 32-49.
- Pacek, Jarosław (2015a). Pole semantyczne książki. *Przegląd Biblioteczny*, z. 4, s. 546-562.
- Pacek, Jarosław (2015b). Pole semantyczne książki w tekstach normalizacyjnych i prawnych. *PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej*, nr 4, s. 20-31.
- Pacek, Jarosław (2016). Pole semantyczne terminu „książka elektroniczna”. *Zagadnienia Informacji Naukowej. Studia Informacyjne*, nr 1, s. 95-107.
- Pawłowski, Adam (2016). Korpusy chronologiczne i leksykalne szeregi czasowe jako narzędzia wykrywania słów kluczy i neosemantyzmów. Konceptualizacja czasu w korpusach chronologicznych. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 57-74.
- Pisarek, Walery (2016). Słowa ważne i ważniejsze. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 11-20.
- Popławski, Błażej (2016). Słowa klucze czy słowa wytrychy? Analiza dyskursu medialnego o Afryce w magazynie „Kontynenty”. *Przegląd Humanistyczny*, nr 3, s. 123-133.
- Sadowska, Jadwiga; Turowska Teresa (1990). *Języki informacyjno-wyszukiwawcze. Katalogi rzeczowe*. Warszawa: Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.
- Słowo (2011). Słowo kluczowe. W: *Podręczny słownik bibliotekarza*. Oprac. G. Czapnik, Z. Gruszka, przy współr. H. Tadeusiewicz. Warszawa: Wydaw. SBP, s. 311.
- Słowo (2002). Słowo kluczowe. W: *Słownik encyklopedyczny informacji, języków i systemów informacyjno-wyszukiwawczych*. Oprac. B. Bojar. Warszawa: Wydaw. SBP, s. 246.
- Soja, Karol ([2014]). *Jak wybrać najlepsze słowa kluczowe do pozycjonowania?* [online]. WhitePress sp. z o.o.; [dostęp: 18.02.2019]. Dostępny w WWW: <<https://www.whitepress.pl/baza-wiedzy/41/jak-wybrac-najlepsze-slowa-kluczowe-do-pozycjonowania>>.
- Sosińska-Kalata, Barbara (2001). Język informacyjno-wyszukiwawczy jako narzędzie organizacji wiedzy. *Zagadnienia Informacji Naukowej*, nr 2, s. 28-42.
- Sosińska-Kalata, Barbara (2017). Słowa kluczowe. W: *Encyklopedia książki*. T. 2, K-Z. Pod red. A. Żbikowskiej-Migoń i M. Skalskiej-Zlat. Wrocław: Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, s. 536-537.
- Stępień, Kamil (2010). *Folksonomie czyli Społecznościowe opisywanie treści. Poradnik*. Warszawa: Wydaw. SBP.
- Tomaszczyk, Jacek (2014). *Model systemu informacji terminologicznej*. Katowice: Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego.
- Warمیńska, Katarzyna; Urbaniak Anna (2017). Czym jest Kraków? Analiza pola semantycznego. „Zeszyty Naukowe / Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie” [online], nr 3, s. 87-102 [dostęp: 18.02.2019]. Dostępny w WWW: DOI 10.15678/ZNUEK.2017.0963.0306.
- Warzāchowska, Bogumiła (2012). „Nowa Biblioteka. New Library. Czasopismo Koła Na-

ukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego”. 1998-2001 ISSN 1505-4195 „Nowa Biblioteka. New Library. Zeszyty Monograficzne Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego”. 2010-2011. ISSN 1505-4195. *Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy*, nr 1, s. 117-121.

Artykuł w wersji poprawionej wpłynął do Redakcji 16 sierpnia 2019 r.

AGNIESZKA GOŁDA

Institute of Library Studies and Information

Silesia University in Katowice

e-mail: agnieszka.golda@us.edu.pl

ORCID: 0000-0001-6571-5304

AGNIESZKA ŁAKOMY-CHŁOSTA

Institute of Library Studies and Information

Silesia University in Katowice

e-mail: agnieszka.lakomy@us.edu.pl

ORCID: 0000-0002-0024-0691

ISSUES COVERED BY THE ARTICLES PUBLISHED IN THE JOURNAL „NOWA BIBLIOTEKA. USŁUGI, TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I MEDIA” (2010-2018) – KEYWORD ANALYSIS

KEYWORDS: „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media”. Keywords. Literature analysis. Scholarly journal. Book studies and information studies.

ABSTRACT: Thesis/Objective – Next to abstracts keywords are most often used tools of content analysis of scholarly publications, including journal papers. The aim of this article is to present the results of keyword analysis for articles published in the journal „Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media” and evaluate their interdisciplinarity. **Research methods** – The authors analyzed 26 volumes of the journal with 207 pieces selected from the journal sections entitled Artykuły i komunikaty (Articles and messages) and Prace drobne (Minor works) published in the years 2010-2018. Next, the meaning of 901 keywords was defined – keywords were assigned formal categories (personal names and group names, geographic names, titles, institution and organization names, names of software, computer systems and databases, names of local and nation-wide events, historical names and periods) and subject categories (the latter based on Polish Bibliography

of Book Studies). The statistical method enabled the authors to show trends in article indexing (including the size of uncontrolled keyword collection, percentage of keyword types, number of keywords in articles). **Results and conclusions** – More than 60% (65, 59%) of keywords is related to book studies and information studies, the rest remaining beyond the subject categories used in Polish Bibliography of Book Studies. Those keywords usually refer to library studies (20, 65%), information and documentation (15,43%) and book structure and history (14,98%). Other issues reflected belong to the field of literature studies, culture studies, history and, less often, law and theology. It is important to notice high dispersion of keywords – 87,3% of them were used only once. Furthermore, the analysis brought some discoveries on the quality and correctness of article indexing methods. The authors noticed scarce presence of synonymy and homonymy but incorrect construction of keywords (the same keywords provided in single and plural form) and insufficient precision, in particular in the case of proper names.